

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО

УДК 347.1

O. П. Гуйван

здобувач кафедри цивільного права і процесу
Харківського національного університету внутрішніх справ

ІНФОРМАЦІЯ ЯК ОБ'ЄКТ ВІДНОСИН ТА ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ

Стаття присвячена проблематиці питання про сутність об'єктів інформаційно-правового регулювання. Установлено відмінні та спільні ознаки інформації та інтелектуальних прав і нематеріальних благ. Визначено, що інформація як об'єкт цивільного права має не лише немайнову природу, а також майнові прояви. Унесено пропозиції щодо корегування чинного законодавства в цій сфері.

Ключові слова: інформація як об'єкт права, матеріальний та нематеріальний зміст інформації.

Постановка проблеми. Сьогодні розвиток суспільства знаменується інтенсивним розвитком інформаційних взаємин. Таким чином, саме суспільство досягло нового поступального рівня – інформаційного, коли основним стратегічним ресурсом стає інформація. Вплив різноманітних інформаційних процесів на всі сфери життя щоденно відчувають учасники соціальних відносин. Інформаційні взаємодії є надзвичайно багатогранними, вони містять боротьбу за інформаційний простір, обмін ресурсами та заходи протидії різним інформаційним загрозам. Тож, значення інформаційного середовища, як сукупності об'єктів та взаємодій, пов'язаних з інформаційним обігом, збором, поширенням та використанням різноманітних відомостей, інформаційною інфраструктурою, значно підвищилося.

Під інформацією розуміють відомості про особу, факти, предмети, події, явища та процеси, незалежно від форми їх виявлення. Інформація, втілюючись у різni формi, може вiльno та неobмежeno поширюватися, використовуватися, споживатися, що не впливає на її властивості. Інформація є немайновим об'єктом, але її фіксація може здiйснюватися за допомо-

гою матеріальних носiїв (паперових, електронних, цифрових тощо). Згiдно зi ст. 8 Законu № 2657-XII «Про інформацiю» вiд 2 жовтня 1992 року об'єктами інформаційних вiдносин є документована або публiчно оголошувана інформацiя про подiї та явища в галузi полiтики, економiки, культуры, охоронi здоров'я, а також у соцiальнiй, екологiчнiй, мiжнароднiй та iнших сферах. Отже, об'єктом правового регулювання є оброблена інформацiя (така, що мiститься на матерiальному носiї), яка має вiдповiднi реквiзити, що дозволяють її iдентифiкувати.

Аналiз останнiх дослiдженiй i публiкацiй. В інформаційній сфері вiдбуваються якiснi змiни, пов'язанi з масовим використанням комп'ютерних та інформаційних технологiй. Водночас не залишаються непомiченими певнi розбiжностi мiж теоретичною моделлю iнформацiйних вiдносин, яка знайшла свое вiдображення в чинному українському законодавствi, та реальними практичними ситуацiями, що вiдбуваються в iнформацiйному середовищi. Вкотре спостерiгаємо намагання законодавця нормативно оформити змiст певних вiдносин, незалежно вiд їхнього сутнiсного характеру, тодi як, насправдi, має бути навпаки: правова надбудова повинна адекватно вiдтворювати

зміст існуючих де-факто відносин, спрямовуючи поведінку їхніх учасників у бажаному та прийнятному для суспільства напрямі. Водночас неодмінно враховувати стрімкий розвиток відносин стосовно інформації як товару та спрямувати нормотворчий поступ у напрямі усунення прогалин та неточностей у правовому регулюванні цих відносин.

Окремі аспекти цього питання досліджували такі науковці: М.І. Дімчогло, В.А. Залізняк, І.В. Кочкодан, В.О. Копилов, В.А. Ліпкан, О.В. Логінов, Ю.Є. Максименко, А.І. Марущак, В.І. Микитин, В.П. Мироненко, Б.А. Кормич, В.С. Цимбалюк, О.В. Шепета, О.В. Чуприна та інші. Але ознаки об'єктів інформаційних взаємин (як регулятивного, так і охоронного типу) вивчалися переважно в контексті їх оцінки, як елементів складових частин суб'єктивного права. Водночас не було проведено комплексного аналізу їхньої сутності. Адже, як відомо, специфіка об'єктів інформаційних відносин не дозволяє їх ототожнювати з жодними іншими. Тому мета статті - з'ясувати реальну сутність об'єктного складу правовідносин в інформаційній сфері, виявити їх особливості та властивості під час здійснення інформаційного обігу та його захисту.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що різноманітність оцінок поняття інформації значною мірою визначається специфікою сфер, де таке поняття використовується. Відмінності в способах створення, збирання, передання інформації, видах загроз і ризиків, формах надання готових інформаційних продуктів зумовлюють різні підходи до наукового з'ясування сутності ключових елементів інформаційних правовідносин. За загальним визначенням, об'єктом інформаційних правових відносин мають визнаватись конкретні особисті, суспільні або державні цінності у сфері реалізації інформаційних відносин, які врегульовані та охороняються нормами чинного законодавства України [1, с. 20]. Проте воно не додає конкретики, тому серед дослідників інформаційного права немає єдності в питанні щодо зарахування тих чи інших речей матеріального світу до складу об'єктів інформаційних відносин. Одні вчені вва-

жають, що об'єктом є лише інформація. Вона має свої особливості: здатність до багаторазового використання, неможливість її знищення, а під час передання - можливість збереження в особи, яка її передала [2, с. 91]. Інші переконані, що до об'єктного складу також входять технічні засоби зберігання та поширення інформації, інфраструктура та відповідні електронні системи, адже саме останні є об'єктами інформаційних правопорушень та посягань [3, с. 47; 4, с. 131-132]. На думку окремих дослідників цього питання, інформація завжди знаходиться у зв'язку з конкретним матеріальним носієм, зокрема з фізичним полем, і може існувати поза ним тільки в абстракції, це виключає інформацію з групи об'єктів регулятивних інформаційних правовідносин, але не важає її прояву як об'єкту охоронних інформаційних правовідносин [5, с. 52].

Навряд чи можна погодитися з останніми концепціями. По-перше, тому, що закон вказує саме на інформацію як право, що належить особі, режим здійснення та захисту якого забезпечується нормативно. По-друге, не можна ототожнювати об'єкт посягання з об'єктом, якому нанесена шкода. Скажімо, коли через умисне пошкодження електронної системи вона вийшла з ладу і була втрачена чи спотворена певна інформація, то відбулися одразу два види правопорушень: проти речового права на обладнання та проти немайнового права на інформацію. І хоча обидва порушені права можуть захищатися однаковими юридичними способами, наприклад, із застосуванням норм деліктного законодавства, сутність, підстави та характер спрямованості санкцій відрізняється.

Визначальним є те, що всі дослідники вважають інформацію об'єктом регулятивних інформаційних відносин, тому в разі посягання на інформацію об'єктом правопорушення буде суб'єктивне інформаційне право, яке належить конкретній особі. Ця позиція не є суперечливою. Більш дискусійним є питання про юридичну природу цього об'єкта. Справа в тому, що законодавець визначив, що інформація - це документовані або публічно оголошенні відомості про події та явища, що мали або мають

місце в суспільстві, державі та навколоишньому середовищі (ст. 200 Цивільного кодексу (далі – ЦК) України, ст. 1 Закону України «Про інформацію»). Зазначені положення спеціального закону поширюються і на обороноздатні рішення (винаходи, корисні моделі та ін.), які не були запатентовані правовласником із певних причин. А Цивільний кодекс зарахував інформацію до нематеріальних благ, до яких також належать результати творчої діяльності (ст. 199 ЦК) і особисті немайнові блага (ст. 201 ЦК). Водночас інформація може створюватися внаслідок цілеспрямованої творчої діяльності. Ale в такому разі на ній не поширюється правовий режим регулювання та охорони авторського, патентного та іншого законодавства.

За ідеєю законодавця, поєднання цих об'єктів в окрему групу пояснюється їх особливою правовою природою та відсутністю в них матеріального змісту. Тому має застосовуватися аналогічне правове регулювання та захист цих відносин. Чи дійсно це так? Кожна людина має право на особисті блага: нематеріальні (життя, здоров'я, честь, гідність тощо) і матеріальні. Нематеріальні блага характеризуються двома основними ознаками: відсутністю матеріального (майнового) змісту та нерозривним зв'язком з особистістю носія, що породжує невідчужуваність цього блага. Нетоварність, необоротоздатність, неекономічність змісту вказаного блага, його нерозривний зв'язок з особою характеризують суспільний стан їх власника. Особисті немайнові блага для їхнього носія існують довічно.

Побічний огляд окремих властивостей зазначених об'єктів права показує наявність суттєвих відмінностей між ними. Приміром, підтверджуючи належність кожній людині так званих «природних прав», закон забороняє стороннє вторгнення інших осіб у сферу особистих нематеріальних благ. Скажімо, право на особисту свободу, здоров'я людини, її честь і гідність, недоторканність і безпека є непорушним та визнаються найвищою соціальною цінністю. Водночас будь-яка особа може вимагати у власника публічної інформації доступу до неї, а він зобов'язаний такий доступ надати і навіть надіслати запитувачеві в

письмовому або електронному вигляді (на його вибір). Особисті нематеріальні блага є невідчужуваними та необороноздатними, тоді як інформація може бути об'єктом купівлі-продажу (наприклад, договір про надання інформаційних послуг). Показовою відмінністю інформації від об'єктів інтелектуальних прав є те, що останні можуть передаватися для використання іншим суб'єктам на підставі договору (виключної чи невиключної ліцензії), що часто є неприпустимим за умов інформаційного обігу, адже інформація має бути відкритою та загальнодоступною.

Отже, саме від важливості та істотності означених відмінностей указаних характеристик особистих нематеріальних благ, об'єктів інтелектуальних прав та інформації залежить оцінка сутності інформації як об'єкта матеріальних правовідносин. Водночас має бути врахована низка особливих властивостей інформації, які спричиняють певні юридичні наслідки під час обміну нею. Вони повинні мати відображеніся в нормах права і закріпити особливості поведінки суб'єктів інформаційних правовідносин. Визначеність у цьому питанні дозволить з'ясувати головні ознаки інформації, що виявляються в інформаційних процесах щодо створення, використання, передання, розповсюдження та правового захисту. Зокрема знайдення адекватного юридичного інструментарію забезпечить належну реалізацію основних інформаційних прав та обов'язків відповідних суб'єктів.

Згідно з ч. 1 ст. 302 ЦК, фізична особа має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію. Як уже вказувалося, інформація може бути товаром. Вона може тиражуватися й поширюватися в необмеженій кількості екземплярів без зміни її змісту, може бути відома багатьом, а якщо зберігається на матеріальному носії, то й належати одночасно необмеженій кількості осіб. Такі специфічні властивості інформації серйозно відрізняють її від схожих об'єктів матеріальних правовідносин, що є однією з найважливіших ознак інформації.

Спираючись на це, в доктрині був запропонований підхід, згідно з яким враховувалася майнова складова інформаційного

права, оскільки інформація передається й поширюється тільки на матеріальному носії або за допомогою матеріального носія і виявляється як «двоєдність» інформації (її змісту) і носія, на якому вона закріплена [6]. Відтак, на думку авторів цієї тези, така властивість дає можливість поширити на так звану «інформаційну річ (об'єкт)» спільну і взаємозалежну дію двох інститутів - авторського права й інституту речової власності. Отже, слід юридично закріпити обсяг прав з використання інформації (її змісту) особами, які володіють нею (знаннями про зміст інформації). Інформація - це формально визначені результати інтелектуальної діяльності людини [7, с. 17]. Водночас реалізація майнового права на інформацію можлива тільки шляхом її опредметнення у вигляді символів, знаків, хвиль із метою обміну нею, і у такий спосіб відбувається відокремлення інформації від її виробника або творця для подальшого розпорядження. Таким чином, інформація набуває здатності існувати самостійно, що підтверджує тезу про оборотоздатність інформації [8, с. 9].

Заперечуючи вказаний підхід, інші науковці стверджують, що він «не може похитнути існування головної властивості інформації бути нематеріальним благом. Але ж застосування двох цивільно-правових інститутів, що одночасно регулюють матеріальні та особисті нематеріальні відносини, неможливе технічно й неправильне за суттю. Як особисте немайнове благо, інформація не може мати нічого спільного з майновою оцінкою і тому набуває позаекономічного й немайнового змісту, є невідчужуваною в будь-якому разі, навіть якщо цього бажає особа. Це сприяє захисту права, зокрема, фізичних осіб від порушень у цій сфері. До таких належить право на інформацію, закріплене в ЦК (ст. 302). Тож, оцінюючи фактичний стан таких відносин, необхідно не припуститися помилок, відомих теорії права інтелектуальної власності. Ідеться, зокрема, про проприєтарну (лат. proprietas - власність) теорію, яка в будь-якій своїй формі знищує найважливіше - особисті немайнові права (пов'язані як із майновими, так і з немайновими). Інформація належить до найважливіших, невідчужуваних, природ-

них, притаманних людині від народження благ (разом із благом життя, здоров'я тощо). Тому не можна допускати навіть термінологічних неточностей у цій сфері. Так, особистим немайновим благом не можна ні «володіти», ні «користуватися», ні «розпоряджатися». Для інформаційних відносин термінологічний апарат має бути набагато ширшим і враховувати названі особливості інформації як особливого нематеріального блага. Спрощення, які допускає законодавець стосовно докumentованої інформації, не можуть слугувати взірцем для доктринальних розроблень під час вирішення цієї проблеми і для застосування в судовій практиці» [9].

На наш погляд, такі методологічні розбіжності під час з'ясування юридичної природи інформації як об'єкта суб'єктивного права особи викликані незавершеністю нормативних розроблень у цій сфері. Пояснюється це може, зокрема, надто швидким прогресом у розвитку інформаційних технологій, а отже, лавиноподібним розвитком інформаційних відносин, набуттям ними нових форм і проявів. Отож, із часом мають напрацюватися правові новели, які дозволять чітко визначити зміст права на інформацію та його невід'ємні елементи, включаючи суб'єктний та об'єктний склад і їхні сутнісні характеристики. Але окрім наукові висновки, які мають бути покладені в основу нормативної побудови регулюючого механізму, вже зроблені дослідниками цього питання. Передусім, необхідно зазначити, що не всі немайнові права виникають від народження - деякі можуть набуватися за певних обставин або умов, інакше кажучи, не належать усім без винятку фізичним особам; не всім особистим немайновим правам властива невідчужуваність, а певна категорія немайнових прав має оціночну вартість [10, с. 145-147].

Слід також погодитися з тими дослідниками, котрі відстоюють тезу про існування майнового елемента в суб'єктивному інформаційному праві особи. Так, С.О. Сліпченко вказує, що нематеріальні об'єкти мають потенційну здатність брати участь в обігу, вони віддільні, можуть бути оціненні в грошах і мати властивість товарності, а права на них можуть мати економіч-

ний зміст, тобто розглядається як майнові [11, с. 52]. В інформаційному середовищі це може проявлятися й на практиці, проте знаходить свій реальний вияв під час здійснення конкретних взаємин різного виду: від надання інформаційних послуг до отримання доступу до конкретної інформації на договірних засадах (приміром, продаж електронного доступу до об'єктів інтелектуальної власності). Тож, окрім науковці пропонують розділити інформаційні права на загальні та окремі складові, вказуючи, що ознаки традиційного розуміння особистих немайнових прав належать лише загальним особистим немайновим правам [12, с. 185].

Основою наступного відповідного юридичного інструментарію, на наше переконання, має стати концепція, запроваджена не лише в національному, а й міжнародному праві, під час організації відносин у праві інтелектуальної власності. Мають бути чітко зазначені особисті немайнові інформаційні права особи (наприклад, право вважатися творцем певних відомостей, право діяти анонімно тощо). Саме ці права можуть кваліфікуватися як особисті немайнові (нематеріальні блага) і саме вони охороняються безстроково, тобто довічно для носія, а на характеристику об'єкта поширюватимуться загальні правила про регулювання та охорону нематеріальних об'єктів (життя, ім'я тощо). Інші права, які отримує носій, важливо вказати як матеріальні (майнові) і до їхнього змісту повинні входити правочини щодо відчуження, надання в користування, знищення інформації.

Слід також вказати на інші специфічні властивості інформації (як об'єкта правового регулювання у відповідних правовідносинах). Серед них виділяють фізичну невідчужуваність, відособленість, властивість тиражування, розповсюдженість, властивість організаційної форми, властивість екземплярності [8, с. 14]. З урахуванням щойно обґрутованих особливостей матеріальних і нематеріальних проявів інформаційних прав, слід зарахувати фізичну невідчужуваність інформації саме до останніх. Отже, необхідно визнати слушними спроби здійснити теоретичні побудови, за якими проводиться відмежу-

вання понять «інформація» і «знання про інформацію». Таким чином, постулюється, що властивість фізичної невідчужуваності інформації заснована на принципі, згідно з яким знання не можуть бути відчужені від її носія - людини, тому під час передання інформації від однієї особи до іншої ї юридичного закріplення такого факту, процедура відчуження інформації замінюється переданням прав на її використання і поширюється разом із цими правами [4, с. 50]. Інші дослідники намагаються досягти такого ж результату завдяки відмежуванню визначень «володіти інформацією» та «володіти знаннями про інформацію». Розглядаючи такий механізм, вони доходять висновку, що мова може вестися про володіння, як одну зі складових змісту права власності, лише у випадку заміни поняття «інформація» на поняття «документована інформація», тобто відомості, які тісно пов'язані із матеріальним носієм [9]. Але в будь-якому разі так підтверджується наявність майнового елемента в суб'єктивному інформаційному праві конкретного суб'єкта. Отже, уважаємо найбільш вдалим та доречним не змінювати термінологію, аби визнати беззаперечно існуючий характер відносин, а закріпити їх нормативно, як це пропонувалося вище.

Такі властивості інформації, як можливість тиражування, наявність організаційної форми та екземплярності, яскраво підтверджують її матеріальність. Інформація, яка перебуває в обігу, має форму документа. Це юридично оформлює факт принадлежності інформації, яка в ньому міститься, конкретному суб'єкту. Також мусимо зазначити, що інформація поширюється на матеріальному носії, що робить можливим облік екземплярів інформації через облік носіїв, на яких вона міститься. Це дає змогу поєднувати змістову складову інформації з її речовим оформленням, тобто з відображенням на носії, що вже спричинило вживання поняття «копії документа» й сприяло розробленню механізму реєстрації інформації [9].

Сутнісні відмінності інформації від інших об'єктів права, які законодавець кваліфікує як нематеріальні блага, можемо також посвідчити наявністю застосування різних способів юридичного захисту, який

відбувається в результаті порушення відповідних суб'єктивних прав. Приміром, в інформаційній сфері застосовується такий засіб відповідальності, як зобов'язання спростувати розголошенні неправдиві відомості, який не притаманий для охоронних відносин іншого змісту. Іншим прикладом може слугувати неможливість застосування примусового виконання обов'язку для захисту особистих прав, оскільки можливість використання цього способу обмежується лише випадками порушення права внаслідок невиконання уречевленого цивільно-правового зобов'язання [13]. Водночас такий спосіб захисту порушеного права є звичайним при інформаційному правопорушенні. Наприклад, коли розпорядник інформації незаконно відмовив у наданні публічної інформації, то захист буде найбільш доцільним та ефективним саме у вказаний спосіб.

Окремі способи специфічної правової побудови регулятивних та охоронно-правових механізмів у досліджуваній сфері пов'язані зі складною структурою об'єктного складу, який часто носить змішаний характер. Приміром, такі об'єкти, як бази даних, внесені законодавством до результатів інтелектуальної діяльності. Вони отримують все більше використання в найрізноманітніших галузях діяльності, особливо це питання актуальне в епоху глобалізації та бурхливого процесу розвитку інформатизації із застосуванням комп'ютерів. Але, з іншого боку, важливою є наявність бази даних, представленої в об'єктивній формі [14, с. 308-309], що є вмістилищем інформації різного характеру, включаючи конфіденційну та таку, що обмежена в доступі. Отже, Інтернет-сайт як об'єкт авторського права надає певну інформацію, яка, зі свого боку, є об'єктом цивільного права. Тому під час здійснення відповідних учинків стосовно цієї інформації та її захисту може застосуватись як інформаційне законодавство, так і те, що регулює авторське право. Приміром, особа, право якої порушене ненаданням доступу до її персональних даних, які обробляються відповідною базою, можуть вимагати надання такої інформації із застосуванням державного примусу. З іншого боку, автор (розробник) бази даних може, користую-

чись механізмами інтелектуально-правового захисту, вимагати недопущення чи припинення самовільного використання інформації, її спотворення тощо.

Отже, з проведеного дослідження можна зробити такі висновки. Під час моделювання правил поведінки учасників інформаційних взаємин має обов'язково враховуватися те, що цивільне законодавство України кваліфікує інформацію як різновид особистих немайнових прав. У цьому аспекті інформація отримує цивільно-правовий захист, притаманий як нематеріальним благам, так і об'єктам інтелектуальної творчості, і в такий спосіб проявляється специфіка особистого нематеріального права. Але слід також враховувати те, що реалізація нематеріальних благ породжує окремі майнові повноваження, пов'язані з оборотоздатністю об'єкта. Саме в цьому контексті необхідно розглядати інформацію та правовий інструментарій її захисту. В інформаційних правопорушеннях дії зловмисника спрямовані на цивільно-правовий об'єкт – інформацію, тому саме порушення прав носія інформаційних прав становить предмет такого порушення. Отже, предметом протиправних вчинків особи (порушника) є посягання на охоронювані законом права, тоді як об'єктом необхідно розуміти інформацію, як документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі й на-вколишньому середовищі.

Список використаної літератури:

1. Стасюк С.В. Об'єкт інформаційних правових відносин: загальнотеоретичний аспект: автoreферат дис. ... канд. юрид. наук; Харківський національний університет внутрішніх справ. Харків, 2013. 24 с.
2. Перов Д.О. Склад інформаційних правовідносин. Актуальні проблеми держави і права. 2014. Вип. 71. С. 88-95.
3. Рассолов М.М. Информационное право: Учебное пособие. Москва: Юрист, 1999. 400 с.
4. Копилов В.А. Информационное право : Учебник. 2-е изд., перераб. и доп. Москва: Юрист, 2003. 512 с.
5. Городов О.А. Основы информационного права России. Санкт-Петербург. Юридический Центр, 2003. 390 с.

6. Колобанов Д.В. Информация как объект гражданского права / Казанский государственный университет. URL: <http://uf.kgsu.ru/lib/?path=Kafedra%20GPD/Grajdanskoe%20pravo/stat%60i>.
7. Залізняк В.А. Систематизація інформаційного законодавства України: автореф. дис. ... канд. юри. наук: спец. 12.00.07. Київ, 2011. 20 с.
8. Белова Т.В. Правовое регулирование защиты информации и прав на нее в гражданском обороте: автореф. дисс. ... канд. юрид. Наук: 12.00.03. Москва, 2006. 25 с.
9. Кохановська О.В. Інформація як нематеріальне благо та захист інформаційних прав згідно з Цивільним кодексом України / Офіційний сайт Верховного Суду України. URL: [http://www.scourt.gov.uaclients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/6700A809B011484FC2257B7B004D77FF](http://www.scourt.gov.uaclients/vsu/vsu.nsf/(documents)/6700A809B011484FC2257B7B004D77FF).
10. Спасибо-Фатеева И.В. Парные права или еще одна попытка разобраться с личными неимущественными правами, сопоставить их с имущественными правами и раскрыть значимость категории «парные права» и их виды. Актуальные проблемы гражданского права (личные неимущественные права: проблемы теории и практики применения): сб. статей и иных материалов / под ред. Р.А. Стефанчука. Киев: Юринком Интер, 2010. С. 139-165.
11. Слипченко С.А. Некоторые аспекты методологии исследования личных неимущественных прав. Проблемы цивильного права та процесу: матеріали наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. О.А. Пушкіна (22 травня 2010 р.). Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2010. С. 49-52.
12. Стефанчук Р.А. Методологические проблемы системы личных неимущественных прав физических лиц. Актуальные проблемы гражданского права (личные неимущественные права: проблемы теории и практики применения): сб. статей и иных материалов / под ред. Р.А. Стефанчука. Киев: Юринком Интер, 2010. С. 170-192.
13. Коробцова П.В. Цивільно-правові способи захисту особистих прав. Теорія і практика правознавства. 2013. Вип. 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2013_2_8.
14. Инюшкин А.А. Особенности гражданско-правовых способов защиты прав на базы данных в Российской Федерации. Вестник Самарского государственного университета. Юридические науки. 2014. № 9(120). С. 308-314.

Гуйван О. П. Информация как объект отношений и правовой защиты

Статья посвящена проблематике сущности объектов информационно-правового регулирования. Установлено отличительные и сходные признаки информации и интеллектуальных прав и нематериальных благ. Определено, что информация как объект гражданского права имеет не только неимущественную природу, но и имущественные проявления. Внесены предложения по корректировке действующего законодательства в этой сфере.

Ключевые слова: информация как объект права, материальный и нематериальный смысл информации.

Guyvan O. Information as an object of relations and legal protection

This work is devoted to the problems around the issue of the essence of objects of information and legal regulation. There are excellent and similar signs of information on the one hand, and intellectual rights and intangible benefits, on the other. It is determined that information, as an object of civil law, has not only non-property nature, but also property manifestations. Proposals have been made to amend the current legislation in this area.

Key words: information as an object of law, material and non-material meaning of information.